

**UCHWAŁA NR XXXVIII/413/24
RADY GMINY BOBROWICE**

z dnia 7 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2023 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2023 r. stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bobrowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady

Andrzej Grudziński

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA 2023 ROK

Zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.) „w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadania”.

Art. 176 w/w ustawy nakłada szereg obowiązków dla gminy. Do zadań własnych gminy należy:

- 1) Opracowanie i realizacja 3 letnich programów wspierania rodziny;
 - 2) Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny;
 - 3) Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym, placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez :
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
 - 4) Finansowanie:
 - podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust.2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
 - 5) Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
 - 6) Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
 - 7) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.
- Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej zleconych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny

Ustawa zobligowała samorząd gminny do opracowania i realizacji 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Bobrowice na lata 2022-2024 został uchwalony uchwałą nr XXI/272/21 z dnia 28 grudnia 2021 r.

Program wsparcia rodziny ma na celu prowadzenie i rozwój działań w zakresie wzmocnienia roli i funkcji rodziny, głównie natury opiekuńczo-wychowawczej oraz zapobieganiu sytuacji kryzysowych. Wieloaspektowa praca z rodziną naturalną, ochrona odpowiedniego poziomu życia rodziny oraz rozwój specjalistycznego wsparcia pozwoli na ograniczenie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Praca z rodziną

Zadania wynikające z ustawy realizują pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobrowicach m.in. poprzez wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w sposób planowy, który miał na celu przywrócenie rodzinie zdolności do pełnienia tej funkcji. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej pracownik socjalny w trakcie przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w przypadku trudności w rodzinie związanych z pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych wnioskuje do kierownika GOPS o przydzielenie asystenta rodziny.

Należy podkreślić fakt, że ustawa jasno określa, iż pracownik socjalny nie może łączyć funkcji pracownika socjalnego i asystenta rodziny. Cytowana ustawa o pieczy zastępczej zakłada wprowadzenie funkcji asystenta rodziny, który ma za zadanie skoncentrować się na praktycznym wymiarze pracy z rodziną poprzez wsparcie jej w wychowaniu dzieci jak również rozwiązywaniu ich problemów.

W roku 2023 GOPS w Bobrowicach zatrudnił asystenta rodziny w ramach umowy zlecenia. Łączne wydatki na zatrudnienie asystenta w roku 2023 wyniosły 14 229,50 zł ze środków własnych oraz 2445,50 zł z dotacji w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2023” ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. W roku sprawozdawczym asystent rodziny współpracował z 6 rodzinami przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze. Rodziny te zostały wskazane przez pracowników socjalnych jako te, które wymagają natychmiastowego wsparcia. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniącą tą funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin, mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych.

Działania zrealizowane przez asystenta prowadzone są za zgodą rodziny przy jej aktywnym współdziałaniu należą do nich :

- 1) Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) Pomoc w rozwiązaniu problemów materialno-bytowych;
- 3) Pomoc w rozwiązaniu trudności finansowych poprzez uregulowanie zadłużenia;
- 4) Kierowanie do specjalistów: prawnika, psychoterapeuty, psychologa;
- 5) Przedstawianie ofert pracy, ofert kursów i szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji członków rodzin;
- 6) Indywidualne konsultacje wychowawcze oraz udzielanie wsparcia dla rodziców mających trudności wychowawcze z dziećmi;
- 7) Współpraca z pedagogami i wychowawcami w zakresie monitorowania absencji i realizowania obowiązku nauki;
- 8) Współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rodzinny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Szkoły)
- 9) Motywowanie osób z problemem alkoholowym do podejmowania lub kontynuowania terapii uzależnień;
- 10) Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych i wychowawczych;
- 11) Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Pieczą zastępczą sprawowana jest w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka.

Wyróżnia się następujące rodzaje rodzin zastępczych:

- spokrewniona – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka np. babcia, dziadek , rodzeństwo
- niezawodowa- może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępni lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem,
- zawodowa- to taka rodzina zastępcza z którą starostwo zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

Rodzinny dom dziecka to miejsce, w którym może przebywać nie więcej niż ośmioro dzieci. Z osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka starosta zawiera umowę o świadczenie usług, z tytułu której przysługuje stałe wynagrodzenie miesięczne. Czas trwania umowy – minimum 5 lat.

Natomiast instytucjonalna pieczę zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

W rodzinnej pieczy zastępczej poza terenem gminy umieszczonych było dwoje dzieci przebywających w zawodowej rodzinie zastępczej. W instytucjonalnej pieczy zastępczej tj. Dom Dziecka w Krośnie Odrzańskim przebywało dwoje dzieci.

Łączny koszt poniesiony przez Gminę na umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej w roku 2023 wyniósł 104 805,62 zł.

Obowiązek współfinansowania pieczy zastępczej wynika z art. 191 przedmiotowej ustawy. Zgodnie z nim gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej) wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu m.in. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. Obowiązek dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej rodzinie zastępczej gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Plany i potrzeby związane z realizacją zadań ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 179 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) przedstawia się następujące potrzeby w powyższym zakresie:

1. Realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny, o którym mowa w art. 176 pkt 1 ustawy.
2. Zatrudnienia asystenta rodziny, celem zapewnienia odpowiedniej jakości pracy z rodzinami doświadczającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
3. Podjęcie działań w celu funkcjonowania rodzin wspierających.
4. Uwzględnienie w budżecie Ośrodka na rok 2023 środków finansowych na utrzymanie dzieci przebywających w pieczy oraz dodatkową rezerwę w związku z możliwością wystąpienia sytuacji umieszczenia kolejnego dziecka z terenu gminy w pieczy zastępczej.
5. Sporządzenie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego o którym mowa w art. 187 ust 3.
6. Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej będzie prowadzony na bieżąco przez pracowników socjalnych Ośrodka oraz przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Uzasadnienie

Do wyłącznej właściwości rady gminy należy – zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – przyjmowanie sprawozdań z działalności wójta.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Ww. potrzeby stanowią, w myśl art. 179 ust. 2 ustawy, podstawę do uchwalania przez radę gminy gminnych programów wspierania rodziny.

Mając powyższe na uwadze wykonanie uchwały jest uzasadnione.